

Departament Prawny

Pani
Iwona Sobczyk
Koordynująca zadaniami w
Departamencie Reformy Administracji
Skarbowej
w miejscu

Nawiązując do pisma RS6.025.3.2017 19 stycznia 2017 r. w sprawie wyrażenia opinii w kwestii dotyczącej przysługiwania „odprawy” funkcjonariuszom Służby Celnej, którzy otrzymają propozycję pracy w KAS Departament Prawny zajmuje następujące stanowisko:

Zgodnie ze stanowiskiem zawartym we wniosku o wydanie opinii, przedmiotem wątpliwości w niniejszej sprawie jest wykładnia przepisu art. 165 ust. 7 (chyba art. 165 ust.3) i art. 167 ust. 2 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej.

W ocenie Departamentu Prawnego opiniowane zagadnienie wymaga szerszej analizy prawnej i głębszego uzasadnienia, z uwagi na skutki finansowe opisane na końcu niniejszej opinii, z uwzględnieniem zmian prawnych jakie nastąpią w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. *o Krajowej Administracji Skarbowej*¹ (dalej: *ustawa KAS*) i ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. *Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej*² (dalej: *ustawa PW KAS*).

Zgodnie z art. 159 pkt 3 w zw. z art. 260 ustawy PW KAS, z dniem 1 marca 2017 r. traci moc ustawa o Służbie Celnej.

Z tym, że mocą przepisów przejściowych część przepisów tej uchylanej ustawy znajdzie zastosowanie po dacie 1 marca 2017 r.

I tak zgodnie z art. 165 ust 3 ustawy PW KAS - „*Pracownicy zatrudnieni w izbach celnych oraz urzędach kontroli skarbowej oraz funkcjonariusze celni pełniący służbę w izbach celnych albo w komórkach urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych stają się z dniem wejścia w życie [ustawy](#), o której mowa w art. 1, z zastrzeżeniem art. 170, odpowiednio pracownikami zatrudnionymi w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej, zwanych dalej "jednostkami KAS", albo funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej, zwanymi dalej "funkcjonariuszami", pełniącymi służbę w jednostkach KAS i*

---

¹ Dz. U. poz. 1947

² Dz. U. poz. 1948

zachowują ciągłość pracy i służby. W sprawach wynikających ze stosunku pracy i stosunku służbowego stosuje się przepisy dotychczasowe.”

Przepisem dotychczasowym w zakresie odpraw funkcjonariuszy celnych będzie art. 163 ustawy o Służbie Celnej, zgodnie z którym funkcjonariuszom przysługują dwa rodzaje odpraw:

Pierwsza - funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia. Odprawa ulega zwiększeniu o 20% miesięcznego uposażenia za każdy pełny rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia.

Druga - funkcjonariuszowi służby stałej, zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej, przysługuje odprawa na zasadach i w wysokości określonych w ust. 1-3.

W przypadku pierwszej odprawy tzw. emerytalnej, przysługuje ona każdemu funkcjonariuszowi w sytuacji opisanej w tym przepisie. I tylko na marginesie należy dodać, że ostatnie zdanie art. 165 ust 3 ustawy PW KAS . „*W sprawach wynikających ze stosunku pracy i stosunku służbowego stosuje się przepisy dotychczasowe*”. ma charakter zabezpieczający (ostrożnościowy) w przypadku odpraw z art. 163 ustawy o Służbie Celnej, gdyż norma ta została powtórzona w art. 250 ust 1 ustawy o KAS.

Tym samym funkcjonariuszom, którzy nabędą uprawnienia emerytalne do dnia 1 marca 2017 r. oczywiście odprawa tzw. emerytalna przysługuje im z mocy przepisu art. 163 ust.1 ustawy o Służbie Celnej, a funkcjonariuszom, którzy nabędą uprawnienie po dniu 1 marca 2017 r. to samo świadczenie – odprawę emerytalną, gwarantuje im przepis art. 250 ust 1 ustawy o KAS.

Inaczej nieco ustawodawca uregulował drugą odprawę tj. odprawę tzw. związaną ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki (pracodawcy lub jednostki pracodawcy), co jest oczywiste z uwagi na całościową reorganizację dotychczasowych jednostek organizacyjnych - art. 160 i nas. ustawy PW KAS.

Do otrzymania tej drugiej odprawy, tzw. związanej ze zniesieniem i reorganizacją jednostki organizacyjnej muszą zostać spełnione dwa warunki (por. art. 163 ust 3 ustawy o Służbie Celnej - do 1 marca 2017 r. i art. 250 ust 1 ustawy o KAS - po 1 marca 2017 r.):

1. zwolnienie ze służby,
2. zniesienie lub reorganizacja jednostki organizacyjnej.

Tak jak wskazano wyżej warunek zniesienia (reorganizacji) jest spełniony co wprost zostało wyrażone w art. 160 ustawy PW KAS, o tyle musi zostać spełniony drugi warunek, tj. zwolnienia ze służby.

W tym miejscu, w kwestii odpraw dla funkcjonariuszy, związanych ze zniesieniem i reorganizacją jednostki należy odwołać się do regulacji zawartych w przepisach ustawy PW KAS, które to przepisy w sposób całościowy i kompletny regulują tę materię.

I tak zgodnie z art. 170 ustawy PW KAS ust 1 - stosunki służbowe osób pełniących służbę w jednostkach KAS, tj. komórkach organizacyjnych urzędu obsługującego ministra, Krajowej Informacji Skarbowej, izbach administracji skarbowej i Szkole (w [art. 36 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6](#) ustawy KAS), **wygasają:**

- 1) z dniem 31 sierpnia 2017 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 31 maja 2017 r., nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby;
- 2) po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik albo funkcjonariusz złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 r.

W obu przypadkach wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak **zwolnienie ze służby** (por. ust 3 art. 170 ustawy PW KAS).

Odprawy dla tych funkcjonariuszy ustawodawca zagwarantował w ust 4 art. 170 ustawy PW KAS poprzez wskazanie, że **pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3.**

Oznacza to, że wszyscy pracownicy i funkcjonariusze jw., których „stosunki pracy: wygasają i którym **nie zostaną zaproponowane nowe warunki lub ich nie przyjmą** otrzymają odprawy z art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej na zasadach opisanych w ust od 1 do 3 tegoż artykułu.

Natomiast odpraw tych nie otrzymają pracownicy (funkcjonariusze), którzy przyjmą propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby.

Jednocześnie, w ocenie Departamentu Prawnego kwestia ta została uregulowana prawidłowo i przepisy konsekwentnie gwarantują, tak jak i w poprzednich przepisach - to jest w ustawie o Służbie Celnej, odprawę związaną ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej tylko tym pracownikom (funkcjonariuszom), którzy w wyniku zmian reorganizacyjnych zostaną zwolnieni (utracą zatrudnienie).

W istocie przepisy ustawy o Służbie Celnej, obecnie ustawy PW KAS i ustawy KAS korzystniej niż przepisy powszechnie obowiązujące kształtują wysokość odpraw zarówno emerytalnej jak i tej związanej z utratą pracy wskutek reorganizacji jednostek – jak łatwo wyliczyć odprawy te na obecnym etapie zmian organizacyjnych będą wynosiły najmniej równowartość 3 miesięcznego wynagrodzenia do 12 miesięcznego wynagrodzenia w przypadku odejścia na emeryturę pracownika (funkcjonariusza), który nie otrzyma lub nie przyjmie pisemnej propozycji nowych warunków zatrudnienia lub pełnienia służby.

Takie korzystne ukształtowanie w ustawie praw i obowiązków stron stosunku pracy (stosunku służbowego) jest prawnie skuteczne.

Jedynie należy zwrócić uwagę, że wszystkie wyżej wymienione odprawy obciążają fundusz wynagrodzeń pracodawcy stąd uwzględniając termin wypłaty tych odpraw (31 sierpnia 2017 r.) i brak pełnej wiedzy po stronie pracodawcy ile osób nie przyjmie nowych warunków

pracy (pełnienia służby) – pracodawca może jedynie wyliczyć ilu pracownikom nie zaproponuje nowych warunków pracy (pełnienia służby) powinny zostać już podjęte działania celem zabezpieczenia środków na wypłatę tak wysokich świadczeń.

Radca prawny

Marta Maciążek

*/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu/*